

การเปลี่ยนผ่านอาชีพของเกษตรกรระหว่างชนบทกับกรุงเทพมหานคร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี
ปีการศึกษา 2556

เรื่อง การเปลี่ยนผ่านอาชีพของเกษตรกรระหว่างชนบทกับกรุงเทพมหานคร
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ฉัฐพงศ์ บุญเหลือ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาวิถีชีวิตของเกษตรกรจากชนบทที่มีการเปลี่ยนผ่านอาชีพในกรุงเทพมหานคร ว่ามีปัญหาใดบ้างที่เป็นสาเหตุต่อการเปลี่ยนผ่านอาชีพหลังจากหมดฤดูทำนา โดยผู้ศึกษาได้ศึกษาข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลภาคสนาม ผลจากการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนผ่านอาชีพของเกษตรกรจากชนบทนั้นเกิดจากสาเหตุที่เป็นปัจจัยทั้งภายในและภายนอกคือ

ปัจจัยภายนอก คือการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ที่มีการพัฒนาให้ก้าวหน้ามากขึ้น อีกทั้งค่าครองชีพที่สูงขึ้น ทำให้ค่าต้นทุนในการลงทุนทำนาสูงตามไปด้วย อีกสาเหตุหนึ่งที่เป็นปัจจัยภายนอกคือ การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล เนื่องจากเกษตรกรที่ได้ทำการศึกษานั้นทำนาปีซึ่งการทำนาปีนั้นจะทำแค่ในช่วงหน้าฝน เมื่อฤดูฝนหมดไปเกษตรกรก็จะไม่มีน้ำในการทำเกษตร จึงต้องหยุดอาชีพการทำนาเพื่อรอทำในฤดูฝนของปีถัดไป ในระหว่างที่รอให้ถึงฤดูฝนจึงเกิดการเปลี่ยนอาชีพของเกษตรกรขึ้น

ปัจจัยภายใน คือเกษตรกรมีความต้องการส่วนบุคคลในเรื่องต่างๆ เช่น ต้องการยกระดับฐานะของครอบครัวและเพิ่มความสะดวกสบายให้กับครอบครัวโดยการใช้จ่ายไปกับเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ อีกหนึ่งสาเหตุคือการทำเกษตรเป็นหน้าที่จำเป็นต้องกู้ยืมมาใช้ในการเช่าที่นาหรือการใช้จ่ายไปในการศึกษาเล่าเรียนของบุตรหลานของตน

จากสองปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจึงก่อให้เกิดการเปลี่ยนผ่านอาชีพของเกษตรกรจากชนบทขึ้น เนื่องจากเกษตรกรจะหารายได้ในช่วงที่ไม่ได้ทำนาส่งผลให้ครอบครัวขาดรายได้ การสร้างฐานะและรายได้ให้มั่นคงจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อเกษตรกร จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นล้วนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการหลัง ไหลเข้ามาทำงานในเขตกรุงเทพมหานครของเกษตรกรที่ว่างงานหลังหมดฤดูทำนา